

N° 82. Folkethingets Forhandlinger.

27de Møde. Ordentlig Samling, 1871.

1289

Forespørgsel af Hofod ang. Rettskrivningspørgsm.

1290

kan, og det er det, jeg har forsøgt i dette Forslag. — Da jeg ikke ser, at Andre have begjæret Ordet, og da jeg tror, at Forslaget har gjort den Nytte, det kan gøre, vil jeg nu tage det tilbage.

Da Ingen optog det saaledes tilbagetagne Lovforslag, var det bortfaldet.

Man gik derefter til den sidste paa Dagsorden opførte Sag, som var:

Forespørgsel af Folkethingsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Hofod) til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet angaaende Rettskrivningspørgsmaalet.

Forespørgselen findes i Tidenden S. 426—27.

Hofod: Jeg havde foresat mig ved denne Leilighed at give et Tilbageblik over Rettskrivningspørgsmaalets Udvikling i dette Hundrebaar for derved at paavise Kilderne til det Bilerede, som er indtraadt og endnu raader i dette Stykke, samt over Midlerne til at afhjælpe Bileredet. Egeledes havde jeg havt ifinde at give baade videnskabelige, nationale, politiske og pædagogiske Grunde for Forespørgselen's Indhold og Fremtømme her; men da Tiden nu er saa langt fremrykket, og da jeg tør mene, at vi have faaet ikke saa lidt Taler idag, saaledes at en af mig utvivlsomt vilde være paa urette Sted, skal jeg indskrænke mig til med selve Forespørgselen's Ordlyd at spørge den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet: „Næst Ministeren snarest muligt at lade den i Kirke- og Undervisningsministeriets Cirkulære af 9de August 1871 indeholdte Tilfjendegivelse i Rettskrivningspørgsmaalet for de lærde Skolers Vedkommende ogsaa komme vore øvrige offentlige Læreværker tilgode?“

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal ikke negte, at

jeg havde været fattet paa en noget længere Motivering fra det ærede Medlems Side; men jeg skal dog ikke beklage eller finde det urimeligt, at han idetmindste ikke frar ønskede at gaa ind paa en saadan; maatte vil der senere blive Dsfordring dertil. Jeg skal derfor ogsaa søge at fatte mit Svar paa Forespørgselen saa kort som muligt og kortere, end jeg under den af mig antydede Forudsætning havde tænkt mig, at det vilde blive. Jeg tør dog ikke undlade at give noget nærmere Dslysning om, hvorledes Forholdet har været med Hensyn til Rettskrivningen i de Skoler, som det ærede Medlem har omtalt. Det er vistnok en bekendt Sag, at der fra Undervisningsministeriets Side blev givet en vis Anvisning eller Forkrift i saa Henseende for nu omtrent 6 Aar siden i Cirkulæret af 14de November 1865. Dette Cirkulære er sagtens bekendt for de fleste af de ærede Herrer, og det er dem vist heller ikke ubekendt, at det mildest talt ikke er blevet modtaget med nogen almindelig Tak eller har været Gjenstand for de mildeste Domme ogsaa senere. Jeg tror imidlertid, at det ialtsald hilligtvis maa tages væsentlig i Betragtning, dels at den Afgjørelse, som da fandt Sted fra Ministeriets Side, med en vis Nødvendighed var fremkaldt ved, at der flere Steder i Landet var blevet begyndt paa en overmaade stærk og vidtgaaende Forandring af Rettskrivningen, som aabenbart ikke vilde kunne bevares uden Skade, og at der saaledes var en meget bestemt Dsfordring for Ministeriet til at udtale sig og til at finde en Vej at gaa ind paa; dels at de forskjellige Forhandlinger om denne Sag, som i den senere Tid have fundet Sted, have bragt det hele Spørgsmaal til større Klarhed, ligesom ogsaa den Udvikling, der er sket i Henseende til Rettskrivningen i Litteraturen, nu stiller Spørgsmaalet anderledes end i 1865. Det var heller ikke Meningen med hint Cirkulære at foreskrive en bestemt Rettskrivning i det Endelste; det kunde net ikke være Meningen dermed, og det bør efter min Overbevis-